

## Genomförandeplan ÖP nu-2035

Utveckling-sområde	Aktivitet (ÖP)	Mål *	Övriga mål	Tid**	Ansvar
1. KOMPETENS	<b>1.1 Goda kommunikationsvägar (nydragning jvg, nydragning väg, GC-väg)</b> <i>Goda kommunikationsvägar gynnar vår egen kompetensförsörjning, därför är det viktigt att de stärks från och till Ed.</i>	1, 5, 6, 8	11****	Lång	KLF
	<b>1.2 Utbildning och kompetensutveckling ska i större utsträckning kunna ske med Ed som bostadsort</b>	1		Medel	KLF FOKUS
	<b>1.3 Utveckling av gröna näringar</b> <i>Jord- och skogsbruk viktig fråga för näringslivet. Kommunen behöver dra nytta av regionala och delregionala satsningar.</i>	1, 7		Kort	KLF
2. DEMOKRATI	<b>2.1 Tillgänglighetsdatabas</b> <i>Kommunen ska uppdateras i tillgänglighetsdatabasen och enkelt avhjälpta hinder ska undanröjas i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser.</i>	4, 5, 6	11****	Kort	SBF
	<b>2.2 Underlätta för civilengagemang</b> <i>Kan exempelvis göras genom digital plattform/kontaktyta på kommunens hemsida där kunskap och erfarenheter lyfts. Kan också ske genom fokus på konkreta samarbetsåtgärder som exempelvis badplatserna.</i>			Kort	KLF SBF
	<b>2.3 Tillgängliggöra kommunal service via digitalisering</b> <i>Delta i arbetet för en digital samhällsbyggnadsprocess genom exempelvis utvecklande av e-tjänster.</i>			Kort	KLF SBF
	<b>2.4 Trygghetsskapande insatser</b> <i>I medborgardialogen upplevdes att det i kommunen fanns otrygga platser. Genom att se över otrygga platser i centrum kan åtgärder ske som stärker hela orten.</i>	5	3, 11****	Kort Medel	KLF
3. PLATS	<b>3.1 Attraktivt och levande centrum och boendemiljöer</b> <i>Centrum ligger strategiskt mellan sjöarna och har järnvägsstationen som en viktig knutpunkt. Genom att knyta samman och rusta upp delar kan stråk skapas som gör centrum till en plats man rör sig genom och vill stanna till. Delprojekt; Freudentalska parken/trappan, naturkonstrunda längs Strandpromenaden, knyta samman campingen med Terrassparken, ljussättning längs Lilla Le, Wifi vid torget, möjlighet till trampolinpark m.m. Bra spridning på rekreationsplatser med god tillgänglighet, kommunens badplatser och lekplatser ska underhållas och bibehålla god säkerhet. Utveckla stråket mot Bälårs/Le-området. Genom att samarbeta kring relevanta frågor kring centrum kan man ta vara på varandras kunskaper och genomföra fler projekt. Internethandel-fysiska butiker och det behövs därför skapas en centrumförening för arbetet med ett levande centrum. En anläggningsplan kan underlätta planering och skötsel för att uppnå ett attraktivt och levande centrum och boendemiljöer.</i>	5, 6	SO17, BK3, BK5****	Kort Medel	KLF
	<b>3.2 Badhus, utreda möjlighet till</b> <i>I Medborgardialogen fanns en stor efterfrågan på badhus. Möjlighet och alternativ till badhus kan vara en utomhusbassäng som är uppvärmd maj-oktober eller alternativt en sponsrad badhusbuss till Mellerud.</i>	5, 6		Medel	KLF SBF
	<b>3.3 Byggrätter i centrum, utöka</b> <i>I Ed finns många servicefunktioner och knutpunkter för kommunikationer. För Dals-Eds utveckling är det viktigt att förtäta i Ed för ge möjligheter för fler människor att bosätta sig i orten. Det är också angeläget att skapa lägenheter för äldre som vill flytta från sina hus, funktionshindrade och unga människor.</i>	5, 6		Medel	KLF
	<b>3.4 Fritidsbank</b> <i>Starta en plats med fritidsartiklar som kan lånas. På så vis får fler människor tillgång till fritidsaktiviteter och material används mer resurseffektivt.</i>	4, 6		Kort	SBF FOKUS

	<b>3.5 Industrimark, förstudie</b> <i>Se över långsiktigt behov och möjligheter av industrimark i kommunen. Prioriteringar, se över detaljplaner.</i>	1, 6	11****	Kort	SBF
	<b>3.6 Konstgräsplan</b> <i>I medborgardialogen fanns bland de unga en stor efterfrågan på en konstgräsplan.</i>	5, 6		Kort	SBF
	<b>3.7 Marknadsföringskoncept: Vild &amp; Vacker</b> <i>Ett marknadsföringskoncept ska stärka de positiva aspekterna av kommunen och lyfta fram det som är karaktäristiskt. Genom att tydliggöra Dals-Eds image kan självbilden för boende bli bättre och besökare/nya kommuninvånare kan att bli mer nyfikna på kommunen.</i>	6, 7		Kort	KLF
	<b>3.8 Skyltprogram</b> <i>Ett skyltprogram är viktigt för att göra riktlinjer för skyltning och skapa en helhet i tätorten Ed. Infarterna behöver göras tydliga för att besökare ska hitta rätt. Tex med bildspel med positiva upplevelser från kommunen.</i>	7		Kort	KLF SBF
	<b>3.9 Tomma hus, kartläggning och marknadsföring</b> <i>Bland de tomma husen finns ett potential att öka kommunens befolkning och locka till sig företagsamma människor som vill ta hand om till viss del kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Tomma hus skulle också kunna användas till övernattningsstugor vid vandring vid kommunens leder.</i>	5, 6		Kort Medel	KLF
	<b>3.10 Trafiksäkerhetsplan</b> <i>Se över vägnätet i orterna. Öka säkerhet genom bättre GC-vägar, belysning, farthinder och parkeringsmöjligheter vid skolorna. Industrigatan är ett exempel.</i>	5	11****	Kort	SBF
	<b>3.11 Utsiktsplats/Fotopunkt</b> <i>Järnvägsstationen är Eds mest centrala plats. Hit kommer människor resande och man har en vacker utsikt mot Stora Le. En välkomnande punkt kan ge utsikt, information och vara en fotopunkt i Ed.</i>	5, 7	16****	Kort	SBF
	<b>3.12 Kartläggning av mobiltäckning</b> <i>Genom att kartlägga mobiltäckningen i kommunen genom exempelvis sopbilar kan man skapa en verklig bild kring var det saknas täckning.</i>	5, 6		Medel	KLF
	<b>3.13 Påtryckning från kommunen för ökad mobiltäckning</b> <i>Kommunen kan genom upphandlingar m.m. trycka på för att öka mobiltäckningen i kommunen.</i>	5, 6		Kort	KLF
	<b>3.14 Undersöka möjlighet att ha servicebuss för att förse bygderna med service</b> <i>Genom en servicebuss skulle landsbygderna kunna få service till sig, vilket skulle stärka möjligheten till levande landsbygder.</i>	4, 5, 6		Kort	KLF
	<b>3.15 Ta fram kartlager för fiber i kommunen</b> <i>Genom en kartläggning av fiberutbyggnaden i kommunen kan man få bättre underlag för framtida utveckling.</i>	4, 5, 6		Kort	KLF
	<b>3.16 Hästbadstrand</b> <i>Genom att se över möjligheten till att ha en hästbadstrand kan man möjliggöra för bl.a. ytterligare former för besöksnäring och friluftsliv.</i>	6		Kort	KLF
	4. MILJÖ	<b>4.1 Aktivt deltagande i nätverk för hållbar markanvändning</b> <i>En hållbar markanvändning är förutsättningen för att vi ska nå övergripande samhällsmål om bland annat miljö kvalitetsnormer för vatten och biologisk mångfald.</i>	8		Lång
<b>4.2 Cykelpool</b> <i>Genom cykelpool vid jvstn kan man tillgängliggöra naturområden och locka fler turister. Cykelpoolen kan erbjuda uthyrning och parkering av cyklar. Möjlighet att cykla finns ända till Halden.</i>		5, 8		Kort	KLF
<b>4.3 Grön infrastrukturplan</b> <i>Ekosystemtjänster är viktiga i planeringen av den fysiska miljön. En</i>		7, 8	15**** V2a****	Kort	DMEK

<p>kartläggning är ett första steg och kan lämpligen göras med en eller flera grannkommuner då förutsättningarna är likartade och ekosystem inte slutar vid kommungränsen. LONA-projekt har beviljats och att samverkansprojekt med dalslandskommunerna för Grön infrastruktur och ekosystemtjänster startar 2021 och pågår i 4 år. DMEK är projektledare.</p>				
<p><b>4.4 Fiskevårdsområde</b> Genom att bilda ett fiskevårdsområde i bl.a. Stora Le finns det större möjligheter att främja fisketurismen. Tex fiskekort i kan locka fler turister och möjliggöra fler fritidsaktiviteter och naturupplevelser för boende och besökare.</p>	7, 8	V10b***	Kort	KLF
<p><b>4.5 Friluftspan</b> En Friluftspan kan samla mål, planer, tankar och ideer om hur naturområden kan utvecklas så att de gynnar rekreativsmöjligheter och naturupplevelser för boende och besökare. Upprustning av grönområden/vandringsleder är exempel på aktiviteter i friluftspanen eller underlätta för konceptet Bed 'n Box. Målet är att bli "Sveriges friluftskommun" innan 2035.</p>	6, 7		Kort	KLF
<p><b>4.6 Gröna näringar, utöka samverkan</b> Utöka och stärka samverkan kring Gröna näringar med olika aktörer. I Dals-Eds kommun finns mycket kompetens kring Gröna näringar. För att främja det lokala näringarna i regionen/landet kan kompetens samlas och stärkas. I Fyrbodalen finns redan samarbeten att bygga vidare på.</p>	7, 8		Kort Medel	KLF
<p><b>4.7 Klimatanpassningsplan</b> En Klimatanpassningsplan ger kommunen bättre verktyg för att vara rustad inför följderna av klimatförändringarna.</p>	7		Medel Lång	KLF
<p><b>4.8 Kulturmiljöprogram</b> Ett kulturmiljöprogram tar hänsyn till hela miljöer och inte bara enstaka hus.</p>	8	BK4***, 11****	Medel	KLF
<p><b>4.9 Naturvårdsprogram</b> Ett naturvårdsprogram visar naturområden och dess värden vilket ger en bra grund för utveckling och bevarande.</p>	8	15****	Medel	DMEK
<p><b>4.10 Radonmätningar</b> Kommunen ska verka för att radonmätningar görs i befintlig bebyggelse och att eventuella åtgärder utförs.</p>	7	11****	Kort	KLF
<p><b>4.11 Solenergi</b> En kartläggning av kommunens möjligheter att producera solenergi är ett steg mot att vara en fossilfri kommun. En solcellsprioritering över kommunala fastigheter med verksamhet som passar för solelsproduktion genomfördes under 2018. Solcellsprioriteringen ska ligga till grund för kommunens utbyggnad av solceller.</p>	7	7****	Kort	SBF
<p><b>4.12 Tresticklan, ny entré</b> Tresticklan är ett av de viktigaste besöksmålen för naturturism i kommunen som Länsstyrelsen ansvarar för. Genom att utöka med en entré vid Nordkas kan Tresticklan stärkas som besöksmål.</p>	8		Medel	KLF
<p><b>4.13 Trädvårdsplan</b> En Trädvårdsplan kartlägger värdefulla träd i kommunen så att de kan bevaras och skötas på lämpligt sätt. Reviderad trädvårdsplan för kommunen antogs 2021.</p>	8	SO5b, SO7, SO8b, SO15***, 15****	Kort	SBF
<p><b>4.14 Turistinformation</b> En plats som informerar och erbjuder kommunens service. Platsen kan vara bemannad med digitala enheter.</p>	8		Kort	KLF
<p><b>4.15 VA-plan</b> Arbeta utifrån VA-plan.</p>	7	6****	Medel	SBF
<p><b>4.16 Vindbruksplan</b> Sedan vindbruksplanen antogs 2010 har förutsättningar för vindkraft förändrats då man har mer kunskapsunderlag, utvecklad teknik och</p>	8	7****	Lång	KLF

	<i>högre/större vindkraftverk. Planen behöver därför revideras. Samarbete med övriga Dalslandskommuner är att föredra.</i>				
	<b>4.17 Örekilsälven</b> <i>Flera aktörer arbetar nu med olika åtgärder i hela avrinningsområdet för att stärka bestånden av bl.a. lax och öring, i bred samverkan med olika intressenter, tex fiskevårdsområden, markägare, kommuner och länsstyrelsen. För att nå god status i vattendragen så krävs åtgärder både i själva vattendraget och i markanvändningen. Projektet leds av Dals-Eds kommun och DMEK och sker i bred samverkan.</i>	8		Kort	KLF
	<b>4.18 Naturvårdskort för vandring</b> <i>Med ett naturvårdskort för vandring skulle man kunna öka förutsättningarna för att underhålla naturområden.</i>	7		Kort	KLF
	<b>4.19 Återkommande "Hålla-rent"-kampanjer</b> <i>Med kommunala hålla-rent-kampanjer kan man kraftsamla till en renare kommun.</i>	8		Kort	KLF
	<b>4.20 Bucketlist för centrum och kommunen i helhet</b> <i>Genom att ta fram en bucketlist för centrum och för kommunen som helhet kan man lyfta besöksvärda turistmål såväl för besökare som för invånare.</i>	7		Kort	KLF
	<b>4.21 Återvinningsstation för återbruk</b> <i>Genom en återvinningsstation för återbruk kan man uppmuntra en cirkulär ekonomi där saker kan återbrukas istället för att kastas.</i>	8		Kort	SHB
	<b>4.22 Inventera mark för utveckling av besöksnäring</b> <i>Det finns en efterfråga i kommunen för mark i attraktiva lägen för besöksnäring. Genom att inventera sådan mark kan kommunen koppla samman utbud med efterfråga.</i>	7		Kort	KLF
	<b>4.23 Energi- och klimatplan</b> <i>Ta fram en ny energi- och klimatplan med konkreta åtgärder och aktiviteter.</i>	8		Kort	DMEK

\* Avser målen tillhörande kommunens utvecklingsplan antagen i KF 2019-12-18 § 98

\*\* Enligt ÖP-modellen; Kort sikt 0-4 år; Medellång sikt 5-12 år; Lång sikt 12+ år.

\*\*\* Avser åtgärdsprogram för miljömålen (Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland);

Åtgärdsprogrammet återfinns på:

<https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/tjanster/publikationer/2017/utmaningar-for-ett-hallbart-vastra-gotaland.html>

\*\*\*\* Avser de globala målen som återfinns på: <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>